

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva
vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér

Hirdetések díja:
□ ezetiméterenként
6 fillér. Kereskedők és
gyárosok külön ár-
kedvezményben rés-
zesülnek.

Nyilttér sora 40 fill.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATA OS KOZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtök és vasárnap reggel.

Szerkesztőség
és
Kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyv-
nyomda r.-t.

A kiadóhivatal meg-
bizottja: Földes Ede
könyvkereskedő.

Egyes számok kap-
hatók Földes Ede,
Czirner J. József
és Grünfeld Dá-
vid kereskedéseiben.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Mire való az okvetetlenkedés!?

A parlamenti többség semmi alkalmat sem szalaszt el arra nézve, hogy kapacitálja a törvényhatóságokat az önként befizetett adók elfogadásának és önként jelentkező ujonczok állításának eltiltására s e kapacitálásnak számos törvényhatóság engedett is, ellenére annak, hogy a kormány figyelmeztette őket határozataik törvénytelen voltára és kilátásba helyezte azok megsemmisítését. Kitérőben van tehát a kormány a törvényhatóságokkal való konfliktusa is.

A kormány tételes alapra hivatkozik s ezeket tekintve szilárd alapon áll, mert törvényes kormányval szemben ilyenmő adók és ujonczok elfogadását, illetve állítását megtagadni nem lehet. Gróf Apponyi Albert komáromi beszédében ugyan tagadja a kormány ilyen alapon való törvényes voltát s ezzel érvel a vármegyék tiltó határozataik jogossága mellett is. De Apponyi és a koalíció érvelésének helyességét az a kérdés dönti el, hogy vajjon a nem parlamentáris kormány egyttal törvénytelen is?

Mert ha ez így volna, kétségtelen volna az is, hogy az ily kormány egyáltalában nem kormányozhat s attól a kormányzás mindennemő eszköze megtagadható volna. Azonban az 1848. III. t.-cz. csak a miniszterek jogi felelősségét szabályozza s a miniszterek hivatalvesztéséről szól, említést sem tesz a leszavazott kormány törvénytelenységéről, vagyis annak politikai

felelősségéről, és így Apponyi magyarázata, melyszerint azt is bele kell érteni — nagyon erőltetett. És e felfogást valami hosszas szokás joggyakorlat sem támogathatja, mert a felelős minisztérium új intézmény alkotmányunkban.

Nem akarunk közjogi fejtegetésbe bocsátkozni, csak jogosultságát és czélszerűségét bizonyítani kérdésünknek: ha a többség már okvetlenül gyakorolni akarja a passzív rezisztenciát, a maga kifejezetten megengedett mérvében, t. i. a meg nem szavazott adók behajtását és ujonczok állítását illetőleg, minek eltiltása ugyanis főeszköz arra, hogy a kormánytól minden erőforrást elvonjon (persze arra is, hogy az országot mérhetetlen kárral sújtsa), miért akarja annak minden tételes alap nélküli, csak homályos magyarázatokon alapuló kiterjesztésével a közigazgatási tisztviselőket is oly dilemma elé állítani, mely esetleg existenciájukat fogja veszélyeztetni? Mire való az okvetetlenkedés!?

R. J.

SZEMLE.

Eredmények. „Az Ujság“ politikai napilap 186. számában Bartal Béla „Impedimentum publicae capacitatis“ czímen foglalja össze a koalíciós többség hat havi működésének eredményeit. A koalíciónak — az idézett cikk szerint — pozitív eredménye csak egy van: a nemzetiségek parlamenti szervezete, melyet 40 esztendő óta minden

párt kötelességének tartott úgy az országgyűlésen, mint a vidéken megakadályozni. Van még más eredménye is; de ez erősen negatív: koronajáradék árának feltűnő hanyatlása, a mi a magyar hitel megrendülését jelenti. S ez nagyon természetes. Mikor a külföld azt látja, hogy a magyar közigazgatási bizottság szakértők meghallgatása nélkül akart vámtarifát csinálni: akkor bizalma nem lehet. A felelősséget érző komoly lelkiismeretesség hiányára pedig az a körülmény mutat legvilágosabban, hogy a koalíció ugyanazon tagjai, kik a választók előtt s az országgházban külön vánterületről szónokoltak: a Gazdasági Egyesületek kongresszusán a közös vánterület fenntartása mellett szavaztak. És most szervezik a „nemzeti ellenállást.“ A mit eddig egy Bocskay, egy Rákóczy, egy Kossuth Lajos, dicsőséges nagy nevéhez fűztünk: most maguknak igénylik azok a fiskális urak, a kik nagy hangon kijelentik hazafias lelkesedésükben, hogy ők bélyeget nem ragasztanak!! Valóban: „a nemzeti ellenállás“ jelszavát a nép közé dobni s kockára tenni mindent, a mi morális és anyagi érték van ebben az országban; elvonni az államtól a letfenntartás eszközeit s a nemzeti állam kiépítését követelni: ez több mint bűn, ez „impedimentum publicae capacitatis.“

Az obstrukció hőse. Nessi Pál ügyvéd, orsz. képviselő ellen, ki a parlamenti ricsajnak egyik kiemelkedő alakja s vezére volt, s ki ezzel a szereplésével jól kamatozó népszerűséget szerzett, s mint közönséges

TÁRCZA.

Ifju vagyok még ...

Szivem kicsordul, teljesteli van.
Szemembe' könny reng, mint harmat az ágon.
Lelkem eleped édes szomj miatt ...
Ifju vagyok, ifju! szeretni vágyom!

Ki csak, ki a mezőkre, rétre ki!
Testvérid közt bolyongok én virágom.
Mi hozzád vinne, nincs, nincs semmi nyom ...
Ifju vagyok, ifju! szeretni vágyom!

Nem hoz nyugalmat az őj sem réám.
Lágy vánkossomra lop a osalfa álom,
Karom ölelne ... ah, nem vagy sehol ...
Ifju vagyok, forrón szeretni vágyom!

Hollósy István.

Egy komikus naplója.

Írta: Solymosi Elek. (22)

Belépési szándékom a román hadseregbe.

Az 1900-ik év szeptember havában a sajtó izgatottan tárgyalt egy konfliktust, mely Románia és Bulgária közt támadt. E tárgyalások közt a helyzet elmér-

gesedett s az ellentétek kiélesedtek. Már a hadizenet lehetősége is fel volt vetve.

Arra a gondolatra jöttem, hogy felajánljam személyemet a román kormánynak. Egy önkéntes csapat toborzását terveztem, s ennek magyar sorai közt harcolni akartam a bolgárok ellen. Az volt az intenczióm, hogy a 49-iki megtévelyedést a magyar gavadéria csak így viszonyozhatja a románokkal szemben.

Levelet írtam tehát Lahovary román külügyminiszternek s elakartam küldeni a budapesti román konzul közvetítésével Bukarestbe.

A helyettes konzul — mert csak őt találtam — ámulattal hallgatta szavaimat s meg volt hatva tervem miatt. És mégis ellenkezte. Lebeszélése okául azt hozta fel, hogy a román-bolgár háboru semmi esetre sem fog bekövetkezni.

A helyettes konzul információját megbizhatónak kellett tekintenem, s a dolog abba maradt.

A román külügyminiszterhez czimzett levelem ez volt.

Nagyméltóságú Hadügyminiszter úr!
Kegyelmes Uram!

Ama rokonszenvnél fogva, melylyel mint magyar ember a román nemzet iránt viseltetem, indittatva érzem magamat, hogy Nagyméltóságod elé egy kéréssel járuljak.

Az volna óhajtásom, kegyeskedjék megengedni, hogy az esetleg kitörendő román-bolgár háboruban egy Magyarországon toborzandó és remélhetőleg tekintélyes csapattal a romániai hadsereg soraiban harcolhassak.

Én, mint a budapesti Népszínház tagja, egy egyszerű polgár vagyok, de kedvező válasz esetén gondoskodnám róla, hogy az önkéntes magyar csapat összeállítását egy katonaviselt magyar és román emberrel karöltve végezhessem.

Kilétem felől bővebb felvilágosítást adhat Bukarestben Hugó Streitman hírlapíró, Radu D. Rosetti költő és Dimitru Horváth tanár.

Nagyméltóságodnak lehető gyors választát kérve, maradok teljes tisztelettel: Solymosi Elek, a budapesti Népszínház tagja és színésziskolai igazgató. Budapest, 1900. szeptember 17.

(Folytatjuk.)

szelhámossá egyre-másra esalt, károsította azokat, kikben nagyhangu szereplése baleszbizalmat ebresztett, egy családja miatt törvényes eljárás tétetett folyamatba.

Valamit mondok.

Mit gondol a koalíció, és mit gondolnak a koalíció illusztris vezeterei: mi lenne akkor, ha például, egy esetet hozok föl és bekövetkezhetnék az az eset? Nem mondok valami újat, hanem valami igazat; és nem mondok valami nagyszerűt, hanem igen logikusát bár, de egyszerűt:

Ha például azt mondaná a jó Isten a mi királyunknak: Hallod fiam, Jóska! Meguntam már ezt a sok túlekedést, veszekedést, ami közt és hű magyarjaid közt foly, tehát gondoltam egyet, hallgass ide:

Kösd ki magadnak, hogy hat isten neki fakeszt! Legyen perszónál-unió és minden ami azzal jár, de legyen egyuttal csend és béke, mert ha megint zúgnak, háborognak és követelnek? Én nem teketóriázok velük többet, hanem eltörlöm őket a föld színéről! Mit gondol a mélyen tisztelt koalíció: hány évig állna még fenn Magyarország?

Megvallván az igazat, én nem adnék neki sok időt, tudva tudván: hogy az embernek mindig az kell ami nincs, és soha sincs azzal és annyival melegegdedve, amije és amennyije van.

Ez egyebkent, amint mondják, a haladás törvénye is, amde megköszönöm szépen azt a törvényt, amely engemet nem elégíti ki soha, hanem egy-egy kielégítése csak arra való, hogy újabb követelésnek váljék szülő anyjává, notabene, mindenkor melegegded és boldogság nélkül!

Amundó vagyok, hogy aki Magyarországot nemcsak most ismeri, látja, hanem 1867. előtt is ismerte, látta, az jut eszébe mindenek előtt: hogy vajjon Árpádtól kezdve 1867-ig mi történhetett, mikor tulajdonképpen, ami valamire való és ami valamit ér, az mind 1867 óta történt. A 67 előtti Magyarország közt, és a mai Magyarország közt kimutathatólag nagyobb a különbség, mint amilyen volt Árpád bejövetelekor 1867-ig.

És ez mind kevés, ez mind nem ér semmit, mert a közös hadsereget németül kommandírozzák! A többi mind semmi. Kár ne is lenne, mert a fő fő boldogság, a fő fő kenyérkereset, a fő fő gyarapodási föltétel: a vezénylet nyelve, a közös hadsereget értvén, mivel hogy a birodalom mindkét részének van önálló külön honvéd hadserege is, még pedig Magyarországnak magyar vezényszóval, és ha nem veszekednénk ennyit, már már föl volna szerelve tüzérséggel is. De hat veszekedni kell, mert a két különálló önálló hadseregen kívül, a közvédelemre még egy közös hadsereg is van, ami rettentő nagy száka a függetlenségipárt szemében. Minden eddigi vívmány semmi, mert most a függetlenségi pártnak erre fáj a lyukas foga!

De vajjon ha ezt a lyukas fogat kihuznák, nem lenne-e több lyukas foga? Nem kezdene-e fájni megint valamelyik lyukas foga? Nem kezdene-e kiabálni és jajgatni de mindjárt, hogy: Erre, arra! Most megint fáj a fogam, még pedig erre fáj a fogam... Vagy huzátok ki, vagy csinálók országfölföldulást, hogy öklevel törli utána szemét a tisztelt nemzét?!

Ez a bökkenő, ez a fogfájás, amilyen fog

pedig nagyon sok lehet és a kielégíthetenségig kihuzhatlan lehet. Mert ha a fogfájásnak ezzel a huzással vége lenne? Egy pillanattig se kételkednénk, hogy rögtön kihuzatná a király, de mert e mellett a lyukas fog mellett jobbról balról, legalább is kettő lehet már előirányozva, és ez így mehet, hogy végre maga a király is mehetne a la Oszkár, hát hogy egy ily helyzet előkészítésébe ő felsége nem megy bele: bizonyosra vehető!

És ha bizonyosra vehető? Vajjon a tiszteit koalíciónak mi szándéka lehet? Addig addig, hogy forradalom? Egy forradalom pusztításának, rizikójának, s ki tudja mi mindenféle Isteneapásnak akarja kitenni ezt a virulásnak indult országot: egy tulajdonképpeni semmiért?! Mert hogy a közös vezényszóhoz a király ragaszkodik? Annak az elmondottak után sok oka van, de hogy miért ne várhatnánk még vele mi? Annak igazán nincs semmi oka!.

Verespataki levél.

Azokat, a kik vármegyénk gyönyörű bányavidekéről elvetődtek és csak olykor-olykor láthatják viszont kedves szülőföldjüket, megdöbben a visszatértükkor szemük elé táruló következetes hanyatlás szomorú képe.

És mintha a természet is kezere járna ennek a pusztulási folyamatnak, gyors egymásutánban dőltek ki a bányavidek életküzdelmekben megedzett, tapasztalatokban gazdag, jelentős tekintélyre szert tett vezérfürai, a kik pusztán saját erejükre támaszkodva is képesek voltak a bányavideket a közepes gazdasági jólét fokán legalább megtartani. A minden átmenet nélkül nyomukba lépő fiatal gárdában a legteljesebb mértékben meg van a jószádek, a közértek előmozdításának vágya, de nincsen meg az anyagi tehetőség, az élet gazdag tapasztalatai, a tekintélyszülte befolyás és összekötetés. A bányavidek hanyatlása ellen folytatott küzdelmekben nem támaszkodhatnak tehát a siker reményével pusztán önjerejükre és nem áll módjukban e célra megnyerni más tényezők közreműködését sem. Így tehát egyelőre a keserves panaszkodás meddő és haláttalan terén mozognak, a mi ugyan nem sok, de mégis valami, mert lassan-lassan megteremt a cselekvésre való készséget.

E panaszokból kettőt — mint közérdekűt — érdemes szélesebb körben is megismertetni.

Verespatak egyik, ma-holnap híressé váló teengeri kigyója: a község házának ügye. A millennium előtt egy-két évvel Verespatak nagyközsége elhatározta, hogy az ezerev évfordulója emlékére új községházat épít. Mint az ország aránylag gazdag községe kisse anyagi erején túlmenő költségtől sem riadt vissza, hogy díszes épületben egyesítse a főszolgabírói hivatalt, lavást, községi hivatalt stb.

Egy külföldi mérnök által készített és a megyei államépítészeti hivatal által jóváhagyott terv alapján az országút menten csakhamar hatalmas, kaszárnyaszerű alkotmány épült fel. Jóval több volt benne a helyiség, mint a mennyire szükség volt, sötétek voltak a folyósók, ezerszerűtlenek a lépcsők, a földszintes helyiségek padozata melyekben feküdt, mint az épület környezetének szintje, az épületnek nem voltak pinczéi, az emelet vastravezek helyett fagerendákon nyugodott stb., de elvégre kivül-

ról elég jól festett. Az államépítészeti hivatal átvette az épületet és a beköltözködés megtörtént. Ezzel együtt megkezdődött az épület rohamos pusztulása. Ugyanis hegyoldalba, nedves talajra történt az építkezés a nélkül, hogy megfelelő intézkedések történtek volna az épület talajának vízmentesítése iránt. A tetőzet sem volt jó. És így alulról és felülről hatolt be a víz az épületbe és évenként vegezte és vegzi pusztításait. Megpróbálták alagsóvezéssel védekezni a víz ellen, még pedig úgy, hogy az alagsóveket agyaggal dögölték körül, hogy valahogyan víz ne hatoljon belejük és így ott voltak, a hol a mádi zsidó. E közben a folytonos kisebb-nagyobb javításokkal együtt elnyelt ez az épület 72 000 koronát a nélkül, hogy ennek fejében a község használható épületet kapott volna. Ezek a nagy kiadások megrontották a község anyagi helyzetét, az eddig ismeretlen községi pótdó bevonult a községi háztartásba. Végre a község arra határozta el magát, hogy a nagyobb áldozattal vízmentesíti a talajt és kitataroztatja az egész épületet. E célból felkérte Urban Mihályt, a verespataki kincstári bánya kiváló főmérnököt, a megfelelő terv elkészítésére. E terv szerint az épület vízmentesítése, tatarozása és kisebb átalakítások összesen 8000 koronába kerülnek. Az államépítészeti hivatal a költségvetésben számos egységát kifogásolt, mire a kívánt változtatások a költségvetésben megtételre, a község újra felterjesztette a vármegyéhez. Most az államépítészeti hivatal egyeb — az első alkalommal nem kifogásolt — tételekbe akaszzkodott bele, a vármegye pedig a terv és költségvetés felretételével az államépítészeti hivatalnak 16,000 koronás tervét ajánlotta a szerencsétlen községnek elfogadásra. E tervbe mindenféle belső átalakítások vannak felvéve és egyáltalán nem számol a község valóságos anyagi helyzetével. A legutóbb tartott képviselőtestületi gyűlésen olyan indítvány is történt, hogy vizsgálat elrendelése keressek annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség teljesen elhibázott építkezésért és az épület jókarba hozatala körül észlelhető hatósági huzavonáért. A képviselőtestület többsége azonban úgy határozott, hogy a vármegyéhez oly értelmű felterjesztést intéz, hogy az államépítészeti hivatal által készítettessen új tervet és költségvetést a község költségére, a mely pusztán csak az épület vízmentesítését és tatarozását ölelné fel és így a községre fölösleges, el nem viselhető költségeket nem hárít. Mi a magunk részéről helyesebbnek tartottuk volna, ha a képviselőtestület ragaszkodik az Urban-féle tervhez, az átalakításokra vonatkozó részek kihagyásával. Emellett szól, hogy a bányafőmérnök ismeri az épületnek minden hibáját, a talajviszonyokat és mint több kitűnően sikerült és nagyon olcsón letesített kincstári épület tervezője és építője, feltétlen garanciát nyújt arra nézve, hogy az általa tervezett és naponként ellenőrizhető munkalátok eredményességük mellett a lehető legkevesebbe fognak kerülni.

A másik teengeri kigyó: a tavak ügye. Az egész verespataki bányászat és ennél fogva egy nagy vidék gazdasági jóléte az aranyzuzércz termelésétől és feldolgozásától függ. Minél több víz áll rendelkezésre a zuzércz feldolgozó malmok állandó üzembe tartására, annál nagyobb lendületet vesz a zuzércztermelés és ezzel együtt a bányászat. Ez előtt száz évvel az akkori intéző körök

nagyobb szám képviseli e szomorú statisztikában a papírgyári munkásokat, szíjgyártókat és felette nagy szám a többnyire romlott levegőben dolgozókat, cipőkészítőket, pékeket, könyvkötőket, betűszedőket stb. Hogy az alkohollal való mértéktelen élés szintén nem jelentéktelen tényezője a gümökörre hajlamosító okok között, tanúsítja az is, hogy szép számmal vannak a tuberkulózisban elhaltak között serfőzők, pinczekezelők általában olyanok, akik könnyen férhetnek szeszes italokhoz.

— **Arczszór a nőknél** ép oly csunya, mint kellemetlen. Ezen segitendő, legalkalmasabb a mindenütt elismert Schmidke-féle Szőrvesztő-re hivatkozni, mely nemcsak azért kedvelt a nőknél, mert eltávolítja az arczszórt alaposan, hanem azért is, mert megadja az arcznak az üdeséget, finomságot és simaságot, a mellett vegyileg megvizsgálva és hatóságilag az arczborre ártalmatlan találtatott. Ára 7 korona. Kapható Schmidke I., Budapest, VII., Nyár-u. 18. Erre vonatkozólag figyelmeztetjük a mai lapban megjelent hirdetésünkre.

Közgazdaság.

A nagyenyedi mezőgazdasági kiállítás tervezete.

(Folytatása és vége.)

9. Bejelentések.

A kiállítási tárgyak bejelentései kizárólag a kibocsátott bejelentési lapokon, legkésőbb 1905. évi augusztus hó 10-éig, a helypénzzel (terményeknél: esetleg tányérdíjjal) és az esetleges tűzbiztosítási díjjal egyszerre beküldendők és pedig:

1. a gép osztály részére történő bejelentések és díjak: „Erdélyi Gazdasági Egylet Titkári Hivatala — Kolozsvár” czimen;

2. a termény osztály részére történő bejelentések és díjak: „Gálffy János vinczellérképezdei igazgató Nagyenyed” czimen.

Később beérkező bejelentések elfogadásáról a rendezőség nem szavatol.

Terdíjak nélkül beküldött bejelentések a rendezőséget nem kötelezik.

Bejelentések gyűjtésére a kiállítás vezetősége (4. pont) a maga körén kívül senkinek külön megbízást nem ad.

10. A katalógus a bejelentő ivatekból fogszeállítatni és abba a tárgyak neve, jele és esetleg ára stb., szóval a legszükségesebb megjelölések — jönnek. Egyéb, esetleg kívánt bővebb közlendők 10 nyomtatott soronként 1 koronáért vétetnek fel.

Hirdetés a katalógusban oldalonként (külsőbetűl $10 \times 8 = \square 80$ czm. területen) a 8 korona közöltetik.

11. A kiállítási tárgyak legkésőbb szeptember hó 29-én délig a helyszínére szállítandók és elrendezendők. A terület már szeptember 27-én reggeltől rendelkezésre áll.

12. A vasuti szállítás díjak csak az odaszállításnál fizetendő.

A vasuti állomástól a kiállítás területére való befuvarozást Dezső Dénes (Nagyenyed) vállalta el és pedig:

a) Saját kerekén hordozható gépeket métermázsánként 32 fillér egységárban.

b) Társzekereken szállítandó tárgyakat métermázsánként 40 fillér egységárban.

13. A kiállítás igazgatósága a kiállítóknak hely igényeit a bejelentések beérkeztek sorrendjében és a bejelentett tárgyak használati fontosságának tekintetbe vételével — elégíti ki.

Minden bejelentés beérkezése után az iroda azonnal értesíti a feleket arról, hogy vajjon a kívánt hely még rendelkezésre áll-e avagy nem.

14. A kiállítók ideküldendő helyetteseiknek és alkalmazottaiknak igazoló levelet tartoznak adni.

A kiállító és azok alkalmazottai állandó szabad belepőt jegyvel élveznek.

15. Minden kiállítóknak jogában áll tárgyait saját alkalmazottja által magyaráztatni.

16. Kártérítés. A kiállított tárgyakban netán keletkező károkért, történjenek azok akár a szállításkor, akár a kiállítás tartama alatt, sem a rendezőség, sem annak alkalmazottai, nem felelősek. Ellenben a kiállító teljes felelősséggel tartozik minden kárért, melyet önmaga, alkalmazottja, vagy tárgyai által okoz.

17. Ezen szabályzattól eltérő jogokat, vagy kedvezményeket egy kiállító sem igényelhet.

18. Esetleges egyéb felvilágosítások a rendező-bizottság előadója (Tokaji László titkár Kolozsvár, Petőfi-u. 7. sz.) által — szóbelileg, vagy levélben — készséggel megadatnak.

Szeptember 20-ától kezdve minden írásbeli és szóbeli tudakozódás a „Kiállítási irodához, Nagyenyed” intézendő.

(x) **Tüköri Ármin fogműterme** Jókai-utca 3. szám New-York szálloda mellett, Kolozsvárt.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság.

Sz. 2069—1905. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosújvári kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint az Albina takaré- és hitelintézet végrehajtató részére 225 korona tőke, ennek 1903. évi november hó 6. napjától járó 8% kamatai, 42 kor. 80 fillér eddigi már megállapított, ugy a jelenlegi 16 koronában meghatározott és az ezután felmerülő költségek, valamint az 1881. évi LX. t.-cz. 167. §. alapján csatlakoztatott végrehajtatók Csontos János marosvásárhelyi lakos 100 kor., a Pátia takarékpénztár részvénytársaság 126 kor. tőke követelése és járulékaiknak behajtása végett Miron György és társa végrehajtást szenvedettek ellen a gyulafehérvári kir. törvényszék, marosújvári kir. bíróság területéhez tartozó Oláh-Péterlaka község határára fekvő, s a 382 sz. tjkvben felvett A + 1-11. r. sz. ingatlanokból Miron György nevére álló 1/2-ed részre és pedig: A + 1 r. sz. 781, 782 hr. sz. szántó 1/2-ed részére 5 kor., a 2. r. sz. 851, 852 hr. sz. szántó 1/2-ed részére 16 kor., a 3. r. sz. 1073, 1074 hr. sz. szántó 1/2-ed részére 59 kor., a 4. r. sz. 1264, 1265 hr. sz. kaszáló 1/2-ed részére 61 kor., az 5. r. sz. 1392, 1393 hr. sz. szántó 1/2-ed részére 82 kor., a 6. r. sz. 1930, 1931 hr. sz. szőlő 1/2-ed részére 192 kor., a 7. r. sz. 2282 hr. sz. szántó 1/2-ed részére 28 kor., a 8. r. sz. 2464 hr. sz. erdő 1/2-ed részére 15 kor., a 9. r. sz. 2465 hr. sz. erdő 1/2-ed részére 15 kor., a 10. r. sz. 2231 hr. sz. szántó 1/2-ed részére 7 korona, a 11. r. sz. alatti 2555/589030-ad rész legelő illetmény 1/2-ed részére 33 kor., a 389 sz. tjkvben felvett s Miron György nevére álló A + 1. r. sz. 2071, 2072 hr. sz. szőlőre 400 kor., a 2. 118 hr. sz. kertre 299 kor., a 455 sz. tjkvben felvett s Senkan Simon nevére álló A + 22 r. sz. 462, 463 hr. sz. belsőségre 411 kor., a 23 r. sz. 755 hr. sz. szántóra 15 kor., a 24 r. sz. 916 hr. sz. szántóra 91 kor., a 28 r. sz. 2119 hr. sz. szőlőre 208 kor., a 29 r. sz. 2224 hr. sz. szántóra 60 kor., a 30 r. sz. 2432 hr. sz. erdőre 29 kor., a 31 r. sz. 2986 hr. sz. kaszálóra 67 kor., a 32 r. sz. 2952 hr. sz. szántóra 9 kor., a 33 r. sz. alatti 3518/589030-ad rész legelő illetményre 42 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 146. 156. §-a alapján elrendeli.

Az árverés megtartására határnapul 1905. augusztus hó 16-ik napjának d. e. 10 órája Oláh-Péterlaka községben a község házában tartandó nyilvános ár-

verésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók — a végrehajtató kivételével — tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. törvényezikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában jelzett óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, a vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Marosújvárt, 1905. évi május hó 13-án.

Sólyom,
kir. albiró.

749 1—1

Sz. 2178—1905. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lupu Miklós szászcsanádi lakos végrehajtónak Grosz István és fia Grosz János Simon elleni 130 kor. s jár. iránti végrehajtás ügyében a szászcsanádi 497 sz. tjkvben A + 1 r. sz. 2904, 2905, 2906, 2907, 2908 hr. sz. ingatlanok nevére álló egy-egyedére 251 kor. 25 fillér, továbbá Grosz János Simonnak, a szászcsanádi 555 sz. tjkvben A + 1 r. sz. 2309, 2310 hr. sz. szőlőjére 143 kor., a 2 r. sz. 2911/2 hr. sz. ingatlanára 740 kor., ugyancsak Grosz János Simon végrehajtást szenvedő és Dör Katalin kiskoru és Dör János kiskorunak a szászcsanádi 556 sz. tjkvben A + 1 r. sz. a bejegyzett 2902. 2903 hr. sz. ingatlanokból végrehajtást szenvedő Grosz János Simon nevére álló felére 776 kor., és az A + 2 r. sz. 3075, 3076 hr. sz. egész szőlőre 100 kor., továbbá Moldován M. János, Grosz István és Grosz János Simonnak a szászcsanádi 899 sz. tjkvben A + 1 r. sz. a foglalt 1/601-ed rész legelő illetményükre 153 kor., végül Moldován M. János és Grosz János Simonnak a szászcsanádi 900 sz. tjkvben A + 1 r. sz. a foglalt 1/601-ed rész közös legelő illetményükre 153 korona megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi augusztus 26-ik napján d. e. 10 órakor Szászcsanád község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42 §. jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságtól.

Balázsfalván, 1905. évi június hó 8-án.

Enyedy Lajos,
kir. it. táblai bíró.

746 1—1

Sz. 4934—1905. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt nagyenyedi kisegítő takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Juonás Juon és neje Kosztán Páraszkia vládházi lakosok végrehajtást szenvedők ellen 1280 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében a vládházi 531 sz. tjkvben A + 1 r. sz. 963/2, 964/2, 965/2, 966/2, 967/2, 968/2, 969/2 és 979/2 hr. [sz. fekvőkből Juonás Juont illető 1/6 od rész jutalékára 205 kor., a vládházi 558 sz. tjkvben A + 1 r. sz. 1006 hr. sz. kaszálóra 13 kor., az 568 sz. tjkvben A + 1246/1 hr. sz. szántóra és 1247/1 hr. sz. szőlőre 48 kor., a vládházi 302 sz. tjkvben A + 3 r. sz. 1248/2/2, 1249/2, 1277/2 hr. sz. szántóra 139 kor., az 5 r. sz. 4097 hr. sz. szántóra 13 kor., végre a vládházi 1 sz. tjkvben A + 3, 6, 7, 9—12, 16—19 r. sz. 1221/2, 2209/6, 2210/a, 2210/b, 2587, 2588, 4547, 4711, 4729, 4730, 4754, 1248/2/1, 1249/1, 1277/1, 4711/2, 4729/2, 4730/2 és 4788/1 hr. sz. fekvőkből Juonás Juont illető 1/6-od rész jutalékára 759 kor., összesen 1164 korona becsárban az árverést elrendelte és a fent megjelölt ingatlanok az 1905. évi július 31-ik napján d. e. 8 órakor Vládháza község házában tartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók, végrehajtó kivételével tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 425. szerinti óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak a kir. bíróságnál, bíról letébe történt előleges elhelyezéséről nyert letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Nagyenyeden, 1905. évi június 16-án.

Weiner,
kir. albiró.

747 1—1

sokkal nagyobb gondot fordítottak a magánbányaipar fellendítésére, mint a mostaniak. Két nagyobb és több kisebb vízmedenczét letelestítettek a téli hólé meg az esővíz felfogására és egész évre való elraktározására, pedig a bányászat akkor inkább külterjes volt, főleg a szabad aranyat adó dús érczek feldolgozására irányult, mint a csekélyebb aranytartalmu zuzérczek tömeges termelésére és feldolgozására, tehát nagyobb mennyiségű vizerőre oly égetően szükség nem volt, mint manapság. Az újabb időben azonban a bányászat csak így tarthatja fenn magát, ha főleg a zuzércztermelésre és tömeges feldolgozására törekszik. Azt hiúvé az ember, hogy az intéző körök a termelési viszonyok ilyen változása mellett minden módon igyekeztek a vízi erő fokozására, akár a létező tavak vízfelfogó területének nagyobbításával, akár új tavak létesítésével. Azonban nemhogy ily irányban történtek volna lépések, de a működés nagyságára nézve második tő gátja ezelőtt tíz évvel leszakadt, e gát helyreállítását is mind máig hasztalan sürgették a kormánynál. Pedig ígretben nem volt hiány sem a kormány, sem a képviselő részéről, ezzel azonban nem lehetett megélni. A nép tömegesen vándorolt el és közöttük igen sok értékes magyar elem. Ha valaki összehasonlítja Verespatak és Abrudbánya lakosságának tízevenkénti számadatait, meggyőződhetik a két község lakosságának folytonos fogyását és a magyarság stagnálásáról avagy hanyatlásáról.

Annál bámulatosabb ez a példátlan nem-törődőmség, mert aranytermelésből az államkincstárnak jelentékeny közvetlen és még nagyobb közvetett haszna van. Ugyanis az így termelt érték számos kézen megy át és így számos esetben alkot adótárgyat (egyeses és fogyasztási adók). A termelési különbözet is igen jelentékeny kellő vizerő mellett és kellő vizerő hiányában. A jelenlegi vízmedenczék mellett a felfogható víz mennyisége oly csekély, hogy a legjobb esetben is évenként csupán 120 napon át járhatnak a zuzércztörő malmok, a mi annyit jelent, hogy csupán annyi zuzérczet lehet haszonnal termelni, a mennyit ez idő alatt feldolgozni lehet. Innen van, hogy a bányászati munkanapok legfeljebb felet teszik ki az évről. Pedig kellő víz mennyiség mellett legalább kétszer annyi ideig járhatnak a zuzdák és így kétszer annyi zuzérczet dolgozhatnának, a mi legalább fél millió korona termelési különbözetet jelent. Az állam tehát meg akkor is pusztán a saját finansziális hasznát tartaná szem előtt, ha egy millió koronát aldozna a szükséges vízművek megteremtésére, mert e millió korona a fokozódó egyeses és fogyasztási adó bevételeiből nagyon hamar megtérülne. Ugy látszik azonban, hogy a kormány e fontos közgazdasági célra még néhány ezer koronát is nagy nehezen aldoz.

Magán úton nyert értesítés szerint a kormány végre rászánta magát, hogy a magán aranybányászati ipar fejlesztésére némi befektetéseket tesz és ebből a leszakadt tő gátját újra építteti és a legnagyobb tavon tatarozásokat fog eszközölni. Ez összeg a kincstári bányászat fejlesztésére szolgáló beruházási hitel keretében van felvéve és

felhasználásával az abrudbányai bányahivatal van megbízva.

Az abrudbányai hivatal főnöke, Nickel János, a magán bányászat iránt taunistott jóindulatával kivívta a bányász nép bizalmát és szeretetét. A tavak ügye tehát jó kezekbe került, csak kívánatos volna, hogy mielőbb a bányász közönség tudomására hozassék a beruházásra szánt összeg nagysága, miként való felhasználásának terve és mielőbb megkezdjék legalább az előmunkálatokat.

E nyomoruságos időkben sokat tehetünk a jobb jövő reményének felkeltésével a csüggedők bátorítására és az elvándorolni akarók visszatartására.

Dr. Ajtay József.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Személyi hírek.** Lázár István, lapunk szerkesztője két hétre a Dunántulra távozott. — Dr. Winkler Albert városi főorvos négy hétre terjedő szabadságát vasárnap megkezdte; távolléte alatt teendőit dr. Mátyás Mihály végzi. — Dr. Jeney Elek egy hónapi szabadságra családjával Algyógy-fürdőre ment.

— **Házasság.** Szász Károly alamori állami elemi iskolai tanító Székely K. Idával, Székely K. János iparos polgártársunk leányával szombaton tartja esküvőjét.

— **A gőzfürdő** alapfalainak betonozását hétfőn reggel a vállalkozó megkezdte és így valamivel közelebb vagyunk reményeink teljesüléséhez. Kívánatos, hogy az építkezéseinknél annyira szokásos huzavona, kénytelenkedés az annyira sürgős fürdő építésénél elmaradjon, mert így jó az a városnak is, és a vállalkozónak is.

— **A Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet** hétfőn délután Beretzky Miksa pénzügyi igazgató helyettes elnökléte alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a „Hangya” orsz. szövetkezet kiküldötte a szövetkezet és a mi szövetkezetünk közötti viszonyt és annak előnyeit ismertette, előadta az üzlet megkezdése és folytatása körüli tapasztalatokat és kellemesen megnyugtatót minden eddig még kételkedőt affelől, hogy a szövetkezés minden tag részére csakis biztos haszonnal járhat. Lapunk jövő számában evvel bővebben foglalkozunk.

— **Fürdik a cigánysor** azt minden nap és egész nap tapasztaljuk. És ámbár nagyon örvendünk annak, hogy cigányaink ezen kultúrtenykedésben részt vesznek, még sem jó az, hogy fürdőzésük szeméremellenes és világ-botránkozásra történik. Értesse meg velük rendőrségünk, — hogy végtére az egészségünkre oly fontos fürdést nem azért vegezzük, hogy rontsuk és megbotránkoztassuk a mások jó erkölcsét. A rendőrségben egy kis jó akarat, a cigányainknál egy-egy ruhadarab — csak akad!

— **Magtárakban levő gabonarovarok elleni** védekezésre sikeresnek mondják, ha a magtárba sok kendermagot és tilolatlant kender helyeznek el. Nemelyek azt állítják, hogy az anizsnak és az érett komlónak is meg van a rovarűző tulajdonsága.

— **Uszóverseny Vizaknán.** Vizaknán a fürdőigazgatóság július 12-en sikerült uszóversenyt rendezett. A verseny iránt érdeklődők száma igen nagy volt. Halmai Zoltan világbajnok és ifjú Rády Andor, Vizakna tavalyi bajnoka között igen érdekes verseny volt, melyet Halmai nyert meg.

— **A vármegyei gazdasági egyesület** mindazon tagjait, kik az 1904. év végeig esedekessé vált tagsági díjukat az írásbeli felszólítás ellenére mai napig sem fizették be, tisztelettel hívja fel a pénztáros hogy tagdíjukat most már haladéktalanul beküldeni sziveskedjenek. Mivel pedig az alapszabályok 10. §-a szerint: „az évi tagsági díj minden év január havában önként befizetendő”, tisztelettel kéri a pénztáros tagokat, hogy sziveskedjenek a már esedekessé vált folyó évi tagsági díjakkal sem késlekedni.

— **Olosóbb a cukor.** Az idej cukorrépa termelés igen kedvezőnek ígérkezik, amiért is a cukor árak állandóan hanyatlának. Pragából táviratozzak, hogy a párisi és hamburgi erős realizálásokra a készáru 30 fillerrel esett e hó közepén. A későbbi napokban az áresés folytatódott és a mai napig már 45—50 filler áresést szenvedtek. A nemzetközi piacokról mindennap és mindennap jelentékeny áreséseket jelentenek. Jó, hogy van valami, ami olcsóbb lesz!

— **A szabadság hazájában.** Szent-Pétervárot rendeletet adtak ki, amelynek értelmében a borbélyok csak olyan embernek a szakállát, vagy bajuszát borotválhatják le, akit személyesen ismernek s aki írásban kéri tőlük a borotválást. Azonfelül minden egyes esetről jelentést kell tenniük a rendőrségnek. Ez a rendelet vonatkozik a katonatisztekre is, mert különben attól lehetne tartani, hogy egyesek uniformist öltönek magukra csak azért, hogy akadály nélkül megszabadulhassanak arcuk fölőlegessé vált díszétől.

— **Foglalkozás és tüdővész.** Érdekes statisztikát állított össze dr. Elbeu stuttgarteri orvos a foglalkozásnak a tüdőre való hatásáról. A statisztikából kitűnik, hogy a tüdővész okozta halandóság szempontjából különösen a következő tényezőkre lehetünk tekintettel: A tuberkulózisra hajlamos ad minden olyan munka, a mely görnyedt testtartással, a mellkasnak összenyomásával jár. Ilyen például a szabó, a cipőkészítő, az órák, az aranyműves stb. foglalkozása. Hajlamosabbak a gümőkórra azok a munkások is, akik nyálkahártyákat igazgató, avagy mérges anyagokkal kénytelenek dolgozni (például a betűszedők). A nagyobb fokú testi megerőltetéssel járó munkát végzők hajlamosabbak a gümőkórságra, mint az ugyanolyan viszonyok között élő, de könnyebb testi munkát végzők. Nagy jelentőség jut annak a körülménynek, hogy a munkás szűk, romlott levegőjű, avagy tágas, jól szellőztetett helyiségben dolgozik-e. Első esetben a tuberkulózis bacillusával való megfertőztetésre sokkal több alkalom nyílik. Ellenben a statisztika adataiból határozottan megállapítható, hogy a tuberkulózisban elhaltak közül csak nagyon kevés volt olyan, akinek foglalkozása a szabadban való munkálkodással jár. Erdész, földmivelő, kertész, nagyon kevés akad a tüdővészben elhunytak között; már jóval

Tavaszi és nyári divat újdonságok legolcsóbban
TÁNGEL JÓZSEF előnyösen ismert női és férfi divatáru kereskedésében NAGYENYEDEN szerezhetők be.

584. számhoz.

752 1-1

II. - 975.

Hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye közigazgatási bizottsága folyó évi június hó 17-én tartott ülésében 1511, 1513, 1514 és 1515 számok alatt hozott határozataival a következő hidépítési munkálatokat engedélyezte:

1. A tövis - marosszentimrei törvényhatósági közuton Gáldtónél fekvő **gáldi pataki híd** felszerkezete kiváltását 2901 kor. 56 fill.

2. A konceza - preszákai törv. hat. közut koncezai **Székás hídja** felszerkezete kiváltását 3364 kor. 59 fill.

3. A nagyenyed toroczkói törv. hat. közut **nyirmezői nagy hídja** felszerkezete kiváltását 2820 kor. 72 fill.

4. A hegyaljai törv. közuton levő **gáldi pataki nagy híd** felszerkezete kiváltását 2448 kor. 74 fill.

A fentemlített munkák biztosítása céljából 1905. évi augusztus hó 10-ik napjának d. e. 10 órájára a nagyenyedi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelmen kívül nem fogják vétetni.

Mindenik hidra külön-külön boríték alatt külön ajánlat nyújtandó be.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bányapénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszak művelet és részletes feltételek a nevezett hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagyenyeden, 1905. július hó 16-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Árverési hirdetmény.

A marosújvári ev. ref. egyház vendéglő épületét, melynek helyiségei italmérésre és üzleti célokra egyaránt használhatók, folyó évi **július 26-án d. u. 4 órakor** a papi lak hivatalos helyiségében tartandó szó- és zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen 1905. október 1-től hat egymásután következő bérleti évre **bérbeadja.**

Kikiáltási ár 1300 korora, ajánlathoz a kikiáltási ár 10%-a bányapénzzel csatolandó. Feltételek árverés helyén, azt megelőzőleg, hivatalos órák alatt megtekinthetők.

748 1-2 **Az egyház gondnoksága.**

Telefon 395.

Telefon 395.

KLEIN FERENCZ

Unió gőzmosó és vegyiruha tisztító intézete

Unió-utca 24 szám.

III. Műhely-telep Tivoli-utca III

Br. Bánffy palota.

KOLOZSVÁR.

514 29-104

Szörvestő

A vegyileg megvizsgált, amellyel hatóságilag az arzénre ártalmatlannak talált

Schmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszabeni földhitelintézet“

részeről

ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével“

biztattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bármilyen felvilágítással, utbaigazítással készségesen díjmentesen szolgállok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai végrelegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli - akár budapesti - vagy vidéki pénzközvetítő eszabító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, - amelyek ilyenmő jelzálogkölcsönt pénzügyintézetek közvetlen megbízását nem igazolják - fel nem ílnei, mert ezek eljárása teljesen megbízhatlan, időt veszto és minden esetben, akár eredményes akár nem, terhesen költségés.

587 23-52

Teljes tisztelettel

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kerjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szab. Hattyu gyógyszerár által Majna-Frankfurt. 685 9-52

*****

Irodahelyiségnek

alkalmas 2-3 szobát, esetleg egész lakást keresek folyó év október 1-re a Kossuth Lajos-utczában vagy a Főtéren.

Dr. Erdős Jenő

ügyvéd,

Kossuth Lajos-utca 57.

Alapított 1865. évben.

BABOS SÁNDOR utóda

HAJEK MIKSA

órák és ékszerész

Kolozsvár, Wesselényi Miklós u. 16.

Czélszerű és divatos

alkalmi ajándékok

Olcsó beszerzési forrás!

Vidéki megrendelők kedvezményben részesülnek.

Nem tetsző tárgyak 8 napon belül visszavételnek.

515 61-104

BALLA BÉLA

előnyösen ismert húszületében a husarak a következők:

1 kiló marhahús 1.20 fill.

1 „ borjuhús 0.96-1.20

1 „ sertéshús 1.36-1.52.

Ugyanott 10 hekto finom

SOM-BOR

kisebb mennyiségben is eladó.

Nagyon jó

UJBOR

kapható literenkint

64 fillérért

LÁZAR RÓBERT

sütőnél, Kossuth-utca 8. sz.

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.

Alaptőke 200000 korona.

NAGYENYEDEN.

Alaptőke 200000 korona.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legelőbb kamatláb mellett.

Törlesztéses kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 1/2% alapkamattal földbirtokra, a becsérték feléig.

Régibb és magas kamatu jelzálogkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett **konvertál** s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le.

Betáblázás mellett adott kölcsönei után 500 koronán felül 6 1/2%-ot számít.

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket.

Betétek után naptól-napig 4 1/2%-ot fizet.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.
Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 140.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzütezetek részvényeire.
Vásárol és elad értékpapírokat.
Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés díj mellett.
Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat az összeg nagysága szerint 5 1/2%, 6, 6 1/2% mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számitol le.
Betétet 4 1/4—4 1/2 kamatláb mellett fogad el.
Nyitv: áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy
Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt
a már 6 év óta fennálló
fényképészeti műtermemet
újlag **a legmodernebbül felszereltem.**
Különös figyelmebe ajánlom **platin, aquarell és olajfestményeimet,** melyekkel többszörösen **kitüntetve** lettem.
Gyermekfelvételekben egyedüli specialista vagyok.
Műtermem be van rendezve legszebb alkalmi ajándékoknak legalkalmasabb **photo email képekre,** ugyszintén **életnagyságu mellkép** nagytásokra, melyek bármily régi fénykép után készülnek.
Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.
v nagyérdemű közönség b. támogatását kérve, vagyok
tisztelettel
Csizhegyi Sándor,
fényképész.
64—104

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók
KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12 szám.

Alapított 1870-ben. Árjegyzék ingyen.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.
Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindennemű kocsik raktára.
Vidéki megkeresésekre azonnal válaszolunk.

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, a hol a kocsi minden részét: kerekes, kovács, nyerges és fényező munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legjutányosabbak árban is. Főzélünk a jó, szolid munka jutányos árban.
Beesés pártfogását tisztelettel kérve
Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók. 255 —

Vas, réz, horgony, diszmű és czimtábla öntöde.
KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 3. sz.

Elvállal galvanoplasztikai munkákat, mindennemű klisék öntését, rézmetszeteket fénykép vagy rajz után.
Készít gazdasági vas, réz gépöntvényeket.
Tisztelettel
Liskai János.
626 30—104

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-

gyár, Brassóban. Nagyenyeden kapható: Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 72. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár Részvény ársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.